

KURU SIKI SİLAHLARLA MEYDANA GELEN ÜÇ ÖLÜM OLAYI: OLGU SUNUMU

Three death cases occurred by blank cartridge guns: Case report

Mehmet Tokdemir¹, Abdurrahim Türkoğlu¹, Hüseyin Kafadar²

Tokdemir M, Türkoğlu A, Kafadar H. Kuru sıkı silahlarla meydana gelen üç ölüm olayı: olgu sunumu. Adli Tıp Bülteni 2011;16(2):60-63

ÖZET

Hem dış görünüşleri hem de çıkardıkları ses ile gerçeğinden ayırt edilemeyen kuru sıkı silahların genelde savunma ve korkutma amacıyla satın alındıkları bilinmektedir. Ancak kuru sıkı silahların ölümlere yol açtığı ve sanıldığı kadar zararsız silahlar olmadığı sunduğumuz olgularla ortaya konmuştur. Çalışmamızda; kuru sıkı silah ile vücudunun farklı bölgelerinden, farklı atış mesafelerinden vurularak ölen ve otopsi yapılan üç olgu değerlendirildi. Otopside her üç olguda da vücut içerisinden saçma tanesi çıkartıldı. Saçma tanesinin isabet ettiği bölgelerde iç kanama, iç organ yaralanması, beyin zarları arasına kanama ve beyin laserasyonu tespit edildi. Ölüme neden olmayan veya ölümlü sonuçlanan kuru sıkı silahlarla meydana gelen yaralanmalar zamanla artmaktadır. Kuru sıkı silah alım-satımını ve serbestçe taşınmasının kısıtlanmasını düzenleyen yasalara gereksinim vardır. Ayrıca kuru sıkı silahların tehlikeli ve zararlı olduğu konusunda toplumun eğitilmesi ve medyada ateşli silah kullanımını özendirilen programların yayınlanmaması ve reklamlarda yer verilmemesi gereklidir.

Anahtar kelimeler: Kuru sıkı silah, ölüm, intihar, cinayet.

SUMMARY

Blank cartridge guns are purchased for self-protection and to frighten an assailant since it is not possible to distinguish them from a real gun by their appearance and

the sound they make. However, it is revealed that blank cartridge guns might cause deaths and they are not harmless as supposed with presented cases.

In this study three autopsies of death cases due to shooting to different body parts from different distances by blank cartridge guns are evaluated. Pellets were removed from all three cases during autopsy. Internal bleeding, internal organs injuries, brain and brain membranes' bleeding and brain laceration are detected on traces of pellets.

The number injuries caused by blank cartridge guns are increased by the time. There is need for legislations regulating the restriction of easy acquisition and carrying blank cartridge guns. It is also necessary to train the public about the risk and damage of the blank cartridge guns and forbidding advertisements through the media.

Key words: Blank cartridge guns, death, suicide, homicide.

GİRİŞ ve AMAÇ

Kuru sıkı silahların en önemli özelliği kolay elde edilebilmeleri, zararsız gibi görünmeleri, ucuz ve yasal olmalarıdır. Ancak kuru sıkı silahlar genellikle hayatı tehdit edecek kadar ciddi yaralanmalara ve ölümlere yol açabilecek kapasitededirler. Gerçek ateşli silahların elde edilmesinin yasal düzenlemelerle kısıtlanması, dış görünüş ve çıkardığı ses ile gerçeğine çok benzeyen ve özellikle kişisel savunma amacıyla geliştirilen kuru sıkı silahların

¹ Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Elazığ.

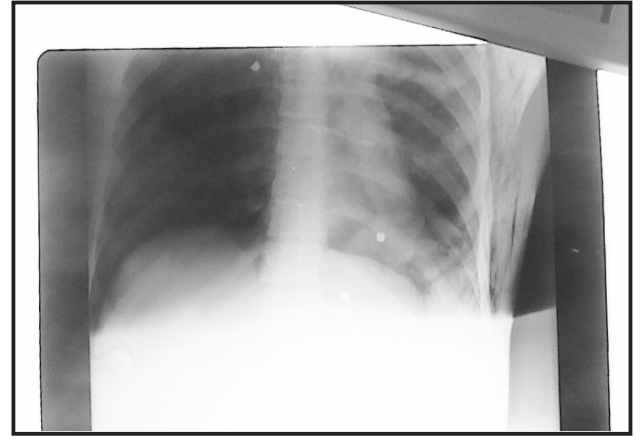
² Adli Tıp Kurumu, Adli Tıp Şube Müdürlüğü, Elazığ.

yaygınlığında artışa neden olmaktadır (1,2). Kuru sıkı silahlara sahip olabilmek için 18 yaşını doldurmak yeterlidir (3,4). Kuru sıkı silahlar ateşli silah kapsamında değerlendirilmediğinden (5), ruhsatsız satın alınabilmesi ve zararsız olarak görülmesi bu silahların zamanla yaygınlaşmasına neden olmuştur. Ancak yakın zamanda bu silahlarla ölümlerin ve yaralanmaların olması (3,4) bu konunun ciddi bir şekilde ele alınması gerektiğini göstermiştir.

Kuru sıkı silahların ölümlere yol açtığı ve sanıldığı kadar zararsız silahlar olmadığı aşağıda sunduğumuz bu üç olguda ortaya konulması amaçlanmıştır.

OLGULAR

Olgu 1: Tartışma sonucu kuru sıkı silah ile yaralanıp hastaneye kaldırılarak acil ameliyata alınan ve müdahalelere rağmen kurtarılamayarak ölen 25 yaşındaki erkek cesedin üzerinde yaptığımız otopside; sağ skapula alt medialinde, sol arka hat beşinci interkostal aralıkta, lomber birinci vertebranın 10 cm solunda 0.5x0.5cm ebadında ateşli silahla husulü mümkün giriş deliği olduğu görüldü. Göğüs açıldığında sağ göğüs boşluğundan 100cc, sol göğüs boşluğundan 200cc kan boşaltıldı. Sol akciğer alt lopta iki adet, üst lopta iki adet, sağ akciğer üst lopta bir adet, sol diafragmada bir adet 0.5x0.5cm ebatlarında saçma tanesi laserasyonları tespit edildi. Batın açıldığında içerisinden 100cc kan boşaltıldı. Mide büyük ve küçük kurvaturunda, ince barsak mezosunda 1cm uzunluğunda saçma tanesi laserasyonu olduğu ve dalağın ameliyat esnasında çıkartılmış olduğu görüldü. Trajeler izlendiğinde sol göğüs boşluğunda bir adet, sağ akciğer üst lopta parankim içerisinden bir adet ve mide içerisinden bir adet olmak üzere toplam üç adet 0.5cm çapında kısmen deforme olmuş saçma tanesi çıkartıldı. (Resim 1-2).

Resim 1-2. Kuru sıkı silah ile uzak atış sonucu yaralanarak ölen olgu 1'e ait tespit edilen saçma taneleri ve radyolojik görüntülemesi

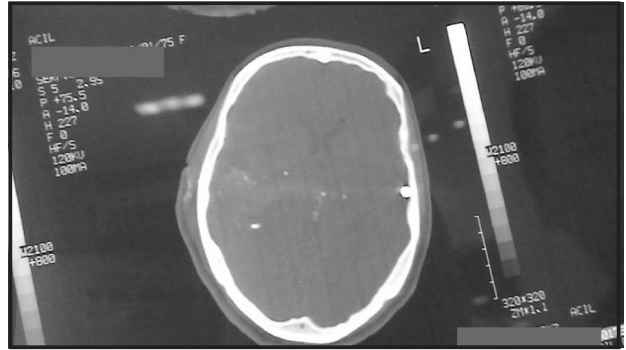
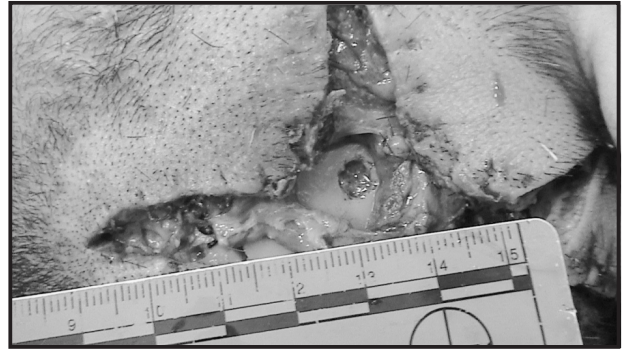
Olgu 2: Kahvehanede çıkan tartışmada kuru sıkı silah ile yaralanarak hastaneye kaldırılan 30 yaşındaki bir erkeğin öldüğü bildirildi. Cesede ait BBT'de diffüz serebral ödem, sol parietalde fraktür ve yabancı cisim, sağ temporalde fraktür tespit edildi. Ceset üzerinde yaptığımız otopside; sağ kulak sayvanından 1cm yukarıda etrafında namlu izi bulunan 2x1.2cm ebadında hafif yıldızvari olan ateşli silahla husulü mümkün giriş deliği olduğu görüldü. Bu giriş deliğine uyan bölgede skalp altında ve sağ temporal kas içerisinde Hoffmann maden çukuru ve altında sağ temporal kemikte 0.5x0.5cm ebadında zımba şeklinde kemik defekti ile bu defektin etrafında barut kakması ve is izi saptandı. Cesedin verteks arka sol tarafında 4.5x0.7cm ebadında tam kat olmayan ve doku kaybı bulunan tanjansiyel seyirli saçma tanesi ile oluşturduğu kanaatine varılan laserasyon mevcuttu. Kafatası açıldığında saçma tanesinin sağ temporal kemiği kırarak kafa içine girdiği, sağ ve sol temporal lop boyunca beyin parankimini lasere

ettiği, sol temporalde 5x3cm'lik alanda subdural hematom oluşturduğu ve sol temporal lop kemik bitişiğinde kaldığı tespit edildi. Buradan bir adet 0.5cm çapında saçma tanesi çıkartıldı. (Resim 3-4)

Resim 3-4. Kuru sıkı silah ile bitişik atış sonucu yaralanarak ölen olgu 2'nin otopsi bulguları

Olgu 3: Kuru sıkı silah ile intihar ettiği iddia edilen ve 10 gündür hastanede yatan 36 yaşındaki kadın hastanın öldüğü bildirildi. Cesede ait BBT'de sağ frontoparietalde 5x4cm ebadında ventriküler sisteme açılım gösteren içinde hiperdens metalik cisim ve hava değerleri bulunan hematom alanı, sağ travmatik SAK, yaygın serebral ödem, sağ temporal fraktür tespit edildi. Ceset üzerinde yaptığımız otopside; sağ temporal bölgede kulak üst sayvanından 2cm yukarıda yıldızvari şekilde 2.5x2cm ebadında ateşli silahla husulü mümkün giriş deliği olduğu görüldü. Bu giriş deliğine uyan bölgede skalp altında ve sağ temporal kas içerisinde Hoffmann maden çukuru ve altında sağ temporal kemikte 0.5x0.6cm ebadında zımba şeklinde kemik defekti saptandı. Kafatası açıldığında bitişik atış mesafesinden saçma tanesinin sağ temporal kemiği kırarak kafa içine girdiği, sağ ve sol temporal lop boyunca beyin parankimini lasere ettiği, beyinde yaygın SAK oluşturduğu ve sol temporalde dura mater altında kaldığı tespit edildi. Buradan bir adet 0.5x0.6cm ebadında yassılaştırmış vaziyette saçma tanesi çıkartıldı. (Resim 5-6).

Resim 5-6. Kuru sıkı silah ile bitişik atış sonucu yaralanarak ölen olgu 3'ün otopsi bulguları ve radyolojik görüntülemesi

TARTIŞMA ve SONUÇ

Kuru sıkı silahlar ilk bakışta genellikle zararsız ve masum gözükülebilir ancak gerçekte ciddi manada hasar verici ve hatta ölümcül silahlardır (6). Isparta Cumhuriyet Başsavcılığının kuru sıkı tabancalarla ilgili olarak Adli Tıp Kurumu Başkanlığından istemiş olduğu mütalaa sonucunda; Adli Tıp Kurumu Başkanlığı Fizik İhtisas Dairesinin yaptığı incelemede; kuru sıkı tabancaların ilk imalatları itibarıyla kuru sıkı veya gaz mermisi atar durumda imal edildikleri, ancak mekanik usullerle mermi çekirdeği geçişini engelleyen namlu içerisindeki pimi alınmış olmakla beraber çap ve tiplerine uygun mermilerin içine metal kürecik monte edilerek elde edilen özel yapıdaki dolu mermileri de atar duruma dönüştürülebildikleri ve ateş eder durumda oldukları belirtilmiştir (4). Yapılan çalışmalarda basit bir tadilat veya işleme, namlusunda değişiklikler yapılarak bilye tanesi atabilecek hale dönüştürülen bu silahların ciddi yaralanmalara ve ölümlere neden oldukları görülmüştür (4,7). Bir diğer çalışmada ise kafa, boyun göğüs bölgelerine isabet eden kuru sıkı silah yaralanmalarının ölümcül olacağı bildirilmiştir (2,8). Aynı şekilde başka bir çalışmada da boyuna isabet eden kuru sıkı silah ile atışın hayatı tehdit edeceği belirtilmiştir (3). Olgularımızda da

bu silahlarla; kafa, göğüs ve batında meydana gelen yaralanmalar ölüme yol açmıştır.

Bitişik ve bitişğe yakın mesafeden (0-2cm) yapılan kuru sıkı atışlarda, giriş yarası, şekli değişmekle beraber sıklıkla yıldızvari görünümündedir (1,9). Bu mesafeden yapılan kuru sıkı atışlarda, oluşan basıncın cildi, kemiklerde dahil olmak üzere cilt altı yapıları parçalayabilecek kadar büyük olduğu bildirilmiştir (10). Kuru sıkı atışlar kafatası kemiklerinde kırığa sebep olabilirler (1,2,11). Ancak kafatası kemik kırığı olmadan da subdural hematom, subaraknoid kanama, kontüzyon ve intraserebral lezyonlar meydana getirebilirler (1,12). Bu lezyonlar basınç dalgasının blast etkisi sonucu oluşurlar (13). Yapılan bir çalışmada bu blast etkisi sonucu hayatı tehdit edici yaralanmaların olduğu görülmüştür (11). Kuru sıkı silahlar bazı aileler tarafından maalesef çocuklar için bir oyuncak olarak düşünülmektedir. Bu yüzden bu silahlarla yaralanmalar sürekli artmaktadır. Bu silahların intihar amaçlı olarak kullanıldığı literatürlerde bildirilmiştir (6). Bizim üçüncü olgumuzda da şahsın kuru sıkı silah ile intihar ettiği görüldü. Bu olgular da gösteriyor ki bu tabancalar görüldüğü kadar masum değildirlir.

Birçok ülkede kuru sıkı silahlarla ilgili yasal düzenlemeler bulunmamaktadır (1,2,10-14). Bizim ülkemizde de 18 yaşını doldurmuş olmak ve sabıka kaydının olmaması bu silahlara sahip olabilmek için yeterli ve fiyat olarak da ucuz olmaları ilgiyi daha çok artırmıştır. ABD'de her yıl acil servise başvuran her 100 bin olgudan 12.9'unu bu silahlarla meydana gelen yaralanmalar oluşturmaktadır (15). Almanya Hamburg'da yıllık 500 silahlı suçun %40'ının silahın ateşlenmesi ile sonuçlandığı, bu olayların %70-80'ininde ise kuru sıkı silahların kullanıldığı belirtilmiştir (8). Tüm dünyada bu silahlar potansiyel cinayet silahları olarak kabul görmektedir (16). Ülkemizde de Emniyet Genel Müdürlüğü kayıtlarına göre; bu tip silahların suç olaylarında kullanımının arttığı belirtilmiştir (17). Fırat Tıp Merkezinde Kasım 2005- Ekim 2006 arasında bir yıllık sürede yapılan otopsilerden 37 olgunun ateşli silah yaralanması sonucu öldüğü, bunlardan 3 olgunun (%8.1) ise kuru sıkı tabancalarla meydana geldiği tespit edildi.

Sonuç olarak; ölüme neden olmayan veya ölüme sonuçlanan kuru sıkı silahlarla meydana gelen yaralanmaların zamanla arttığı göz önüne alındığında; kuru sıkı silah alım-satımını, serbestçe taşınmasını kısıtlayan ve

düzenleyen yasalara gereksinim vardır. Ayrıca kuru sıkı silahların tehlikeli ve zararlı olduğu konusunda toplumun eğitilmesi ve medyada ateşli silah kullanımını özendiren programların yayınlanmaması ve reklamlarda yer verilmemesi gereklidir.

KAYNAKLAR

1. Clarot F, Vaz E, Papin F, et al. Lethal head injury due to tear-gas cartridge gunshots. *F Sci Int* 2003;137:45-51.
2. Giese A, Koops E, Lohmann F, et al. Head injury by gunshots from blank cartridges. *Surgical Neurology* 2002;57:268-277.
3. İkizceli İ, Avaşaroğulları L, Sözüer EM, Özdemir Ç, Tuğcu H, Sever H, Duymaz H. Kuru Sıkı Tabanca Atışı Sonucu Gelişen Juguler Ven Yaralanması. *Ulus Travma Dergisi* 2005;254-257.
4. Demirel M, Baydar ÇL, Küpeli A. Öldüren Oyuncaklar (Kuru Sıkı Tabancalarla Meydana Gelmiş İki Ölüm ve Bir Yaralanma Olgusu Sunumu). VII. Adli Bilimler Kongresi Poster Bildiri. 11-14 Mayıs 2006; s:40.
5. T.C. Yargıtay 8. Ceza Dairesi 18.4.2002 tarih, 2001/13290 Esas sayılı 2002/5286 sayılı kararı.
6. Aslan S, Uzkeser M, Katırcı Y, Çakır Z, Bilir O, Bilge F, Çakır M. Air Guns: Toys or Weapons?. *American Journal of Forensic Medicine and Pathology* 2006;27:260-262.
7. Korkmaz Ö, Yılmaz H.G, Taçyıldız İ. Kuru Sıkı Tabanca ile Oluşan Karın Yaralanmaları. *Türkiye Acil Tıp Dergisi- Turk Emerg Med* 2006;6(2):66-68.
8. Püschel K, Kulle K, Koops E. Noch einmal: Verletzungen durch Schreckschu_waffen. *Arch Kriminol* 2001;207:26-32.
9. Jacob B, Huckenbeck W, Daldrup T, Haarhoff K, Bonte W. Suicides by starter's pistols and air guns. *Am J For Med Pathol* 1990;11(4):285-290.
10. Rothschild MA, Vendura K. Fatal neck injuries caused by blank cartridges. *F Sci Int* 1999;101:151-159.
11. Rothschild MA, Karger B, Strauch H, et al. Fatal wounds to the thorax caused by gunshot from blank cartridges. *Int J Legal Med* 1998;111:78-81.
12. Rothschild MA, Maxeiner H. Unusual findings in a case of suicide with a gas weapon. *Int J Legal Med* 1994;106:274-276.
13. DiMaio VJM. Blank cartridge injuries. *Gunshot wounds*. CRC Pres LCL. 1999:305-308.
14. Schmidt U, Schöning R, Krause D. Death from 'non lethal' firearm. *Lancet* 1998;352:1941-1942.
15. A.M. Macneil, J.L. Annett, The ongoing hazard of BB and pellet gun related injuries in the United States, *Pediatr Emerg Med* 1995;26:187-194.
16. P. M. Ng'walali, Y. Ohtso, N. Muraoka, S. Tsunenari, Unusual homicide by air gun with pellet embolisation, *For Sci Int* 2001;124:20-21.
17. Bozdemir A. Kurusıkı ve gaz tabancaları serüveni. *Çağın Polisi Dergisi* 2003;2:40.

İletişim:

Yrd. Doç. Dr. Abdurrahim TÜRKOĞLU.

Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Anabilim Dalı, Elazığ.